DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.634 634 CZWARTEK 10.LUTEGO 1944 r. ROK V.

DALSZE PORAŻKI NIEMCÓW NA WSCHODZIE.

Według doniesień Londynu i radia Moskwy sytuacja na froncie wschodnim przedstawia się następująco :

Odcinek północny : nad Narwą i na terytorium Estonii trwają ataki rosyjskie --- przy silnej obronie Niemców. Rosjanie wzmocnili napór na Ługę,której zdobycie zmusi -- Niemców do wycofywania się na Łotwę. Na południe od Siewierskaja i półn.zachód od Nowosokolnik zdobyli Rosjanie nowe miejscowości.

Odcinek ziem polskich : od 48 godzin - brak jakiejkolwiek wzmianki o akcji bitewnej na naszych terenach.

Odcinek Ukrainy : otoczone dywizje na północ od Zwenigorodki likwidowane są głodem i atakami wojsk sowieckich,które zdobyły Gorodyszcze i zbliżyły się na 15 km.do -, Korsunia,centrum niemieckiej obrony. Atak - niemiecki z zewnątrz,zmierzający do przebicia pierścienia i oswobodzenia zamkniętych dywizyj,został odparty. Dwie armie rosyjskie rozpoczęły uderzenie z półn.wschodu na Chersoń i Nikołajew. Pierwsza z nich napiera przez Krzywy Róg,zagrożony z trzech --- stron. W dolnym biegu Dniepru zdobyto szturmem Nikopol. Odcięte przez zajęcie Apostołowa 5 niem.dywizyj zostały rozbite i znajdują się one w bezładnej ucieczce na zach.- Poniżej Nikopola Rosjanie w ataku przeprawili się przez Dniepr i zajęli na prawym - brzegu szereg miejscowości. W walkach trwających kilka dni padło 15.000 Niemców,zdobyto kilkaset armat i karabinów maszynowych. Według Moskwy ostatnie rosyjskie ofenzywy - w łuku Dniepru rozbiły 22 niem.dywizje,których resztki są likwidowane przez posuwających się Rosjan.

FRANKFURT ZAMIENIA SIE W GRUZY.

Poraz trzeci w ciągu 6-miu dni uderzyli Amerykanie w kilkaset bombowców nad ---- Frankfurt n/Menem. Latające fortece otoczone myśliwcami zbombardowały miasto wzniecając liczne pożary. Zestrzelono 19 niem.myśliwców,tracąc 21 własnych maszyn. Wczoraj w dzień zbombardowali Amerykanie największe - we Francji wytwórnie silników samolotowych Gnome-Rhome w Limoges. Setki maszyn brytyjskich obłożyło bombami niemieckie cele w półn.Francji. W nocy bombardowano zach.- Niemcy bez strat.

INNE FRONTY.

POŁUDNIE. - Na froncie V armii Brytyjczycy i Amerykanie postępują naprzód.W Cassino i okolicy trwają zacięte walki. Na -- przyczółku pod Anzio odparto wszystkie --- kontrataki Niemców. Czynne było lotnictwo, wykonując 1.5oo lotów bojowych.

DALEKI WSCHÓD. - Na Archipelagu Marshalla Amerykanie zajęli 19 z 32-wu wysepek. Cały atol Quayalein. Flota i lotnictwo korzystają już z baz na wyspie Roy. Na północnym Pacyfiku lotnictwo morskie i --- flota zaatakowały również wyspę Simuszir - położoną w środku archipelagu Kuryllów na południe od kanału Diany.

RÓŻNE WIADOMOŚCI.

- W Finlandii nastąpiła niespodziewana zmiana gabinetu. Premierem w miejsce prof. Linkomiesa,usposobionego ugodowo w stosunku do aliantów,został Tanner,znany z filogermańskich sympatii. Nadzwyczaj ostro zareagowała na to Rosja,której urzędowe ---- dzienniki zamieściły artykuły pełne pogróżek pod adresem Finlandii z zapowiedzią -- rychłej wizyty wojsk sowieckich w Helsinkach. Londyn nie podał jeszcze swych komentarzy odnośnie zmiany gabinetu. Wczoraj rząd fiński odbył nadzwyczajne tajne posiedzenie,obradując nad ostrzeżeniem rządu USA,wzywającym Finlandię poraz ostatni do wycofania się z obozu Hitlera. Dnia onegdaj Cordell Hull ostrzegł Finlandię,że dalsza współpraca z Niemcami będzie miała poważne dla niej skutki. Część prasy fińskiej z -- Suomi Sozialdemokraten na czele wzywa rząd do rozmów z aliantami i żąda,by dano możność narodowi do swobodnego wypowiedzenia swej woli.

- We Włoszech rząd Badoglia odwołał --- wszystkie faszystowskie zarządzenia rasowe. Sekretarz Watykanu kard.Maglione odbył roz-

mowy z niemieckim ambasadorem Weissackerem przypuszczalnie nad sytuacją, powstałą przez wtargnięcie policji faszystowskiej pod wodzą naczelnika Pietra Carusona teren państwa kościelnego.

- Rząd Argentyny zerwał stosunki dyplomatyczne z rządami Vichy, Bułgarii, Rumunii i Węgier.

- Od kilku dni radiostacja londyńska daje wskazówki Francuzom chroniącym się w górach górnej Sabaudii. Nakazem chwili jest nie dać się sprowokować przez Niemców do generalnego powstania, któreby im umożliwiło zlikwidowanie za jednym zamachem sił oporu.

- Rząd hiszpański zgodził się wydać 6 z siedmiu statków francuskich, znajdujących się w portach hiszpańskich od czasu zawieszenia broni. Trzy z nich już odjechały.

- W Bułgarii dalsza ożywiona akcja opozycji. Poseł Konoff zażądał zacieśnienia stosunków z Rosją i Turcją, zaś poseł Muszanoff oświadczył, że skoro oś już więcej nie istnieje, to tym samym ustały wszelkie zobowiązania w stosunku do Niemiec. Źródła neutralne donoszą o powtarzających się buntach wśród wojsk bułgarskich.

- Prez. Roosevelt zlecił min. wojny Stimsonowi przejęcie pod zarząd siedmiu fabryk wojennych w stanie Massachusset. Zarządzenie jest następstwem konfliktów na tle pracy i zostanie odwołane, gdy fabryki będą znów normalnie funkcjonowały. Prezydentowi został przedłożony do podpisu uchwalony przez Kongres projekt podatkowy na najbliższy rok budżetowy. Prezydent nazwał go nierealnym, gdyż uchwalono podatki w wysokości tylko 1/5 przedłożenia rządowego. Sekretarz stanu Cordell Hull zaprzeczył, jakoby rząd amerykański przedłożył europejskiej komisji porozumiewawczej w Londynie swoje warunki pokojowe wobec Niemiec. Willkie oświadczył wczoraj, że powita chętnie swą nominację na prezydenta w najbliższych wyborach, jeśli tylko będzie mógł bez ogródek bronić swych przekonań i wypowiadać je. Wiceprezydent Wallace oświadczył, iż prawdopodobnie Roosevelt będzie kandydował po raz czwarty. W dalszym ciągu wiceprezydent wyraził swe przekonanie, że po wojnie USA staną w obliczu konieczności przeprowadzenia walki z monopolami. W obecnej wojnie wielkie interesy reprezentowane przez przemysł, świat pracy i rolnictwo zyskały wpływy bez precedensu. Będzie trzeba walczyć przeciwko światowi, reprezentowanemu przez Wall Street, stawiającemu prawa dywidendy ponad prawa ludzkie. W Ameryce spuszczono na wody nowy lotniskowiec wyporności 25.ooo ton, ósmy tego typu od chwili rozpoczęcia wojny przez Amerykę, 1 okręt liniowy i 3 statki. Lotnictwo amerykańskie wyszkoliło 1oo.79o pilotów. USA dostarczyły do Rosji tysiące samolotów transportowych oraz 2.ooo długodystansowych myśliwców typu Havoc, które wszystkie przebyły drogę powietrzną przez Alaskę.

- Do Londynu napływają wiadomości o działalności silnej grupy powstańczej w Albanii, liczącej 1o.ooo ludzi. Na czele jej stoi derwisz muzułmański Raba Faya. W skład oddziałów wchodzą przedstawiciele wszystkich wyznań. Grupa opanowała całą Albanię środkową.

- Omar Becue, kierownik komisji odbudowy życia związków zawodowych na Sycylii mówił w radio londyńskim jak szybko związki te zostały powołane do życia, uregulowano wynagrodzenia, przywrócono wolność słowa, zgromadzeń i strejków i utworzono sąd rozjemczy.

- Rząd Antonescu stara się opanować panikę wynikłą na skutek ucieczki ludności z Besarabii. Wydano zakaz przebywania uciekinierom w wielkich miastach, i zarządzono ewakuację portów Constanzy i Gałaczu.

- Ogłoszono dane z działalności lotnictwa amerykańskiego i RAF-u między 24 a 31. stycznia. W tym okresie zrzucono na terytorium zachodnie 12.ooo ton bomb, z czego 9.ooo na same Niemcy. Utracono przy tym 183 bombowce i 36 myśliwców. W czasie największego natężenia bitwy o Anglię między 12 a 18. sierpnia 194o Niemcy zrzucili 1.3oo ton bomb, tracąc 281 bombowców i 325 myśliwców. W ten sposób sojusznicy zrzucili w takim samym okresie czasu 7 razy więcej bomb, tracąc 3 razy mniej samolotów. Należy przy tym uwzględnić większą odległość baz angielskich od niemieckich obiektów.

NA FUNDUSZ PRASY : Li-5o, Bułka-3o, Murarz-3o, Styka-5o Ani-5o, Koko-5o, Jastrząb-2o, Aton-5o, Żyjący-5o, Hel-5o, Flora-4o, Przeciw wrogom panna-5o, Siostry-2o, Niedziela-2o, Miglanc-4o, Gacek-4o, Cichy-5o, Wiesław-15o, Junosza-5o, R. Otoś-5o, Romek-15o, Konwalion-5oo, Oko-2o, Polki 5o, Polki-2o, Polki-2o, Kołobrzeg-5o, Romulus - papier i kalka.

NA WIEZNIOW I RODZINY : Siostry-3o, Gacek-1oo.

OSTATNIE WIADOMOSCI - godz. 8.3o rano.

- Sekretarz ambasady niemieckiej w Ankarze von Emmerich opuścił swe stanowisko i schronił się na teren państw alianckich.

- Wspólny komunikat Anglii i USA obwieszcza, że w styczniu zatopiono więcej łodzi podwodnych przy mniejszych stratach własnych niż w grudniu ubiegłego roku.

---.---.---

WIADOMOSCI RADIOWE.

Organ watykański "Osservatore Romano" doniósł o pogwałceniu neutralności i integralności Państwa Kościelnego przez uzbrojone formacje faszystowskie, które wkroczyły za zgodą władz niemieckich w rejon bazyliki św. Piotra i Pawła. Papież wniósł ostry protest na ręce władz okupacyjnych, żądając bezwzględnego i natychmiastowego opuszczenia terenów państwa kościelnego przez jakiekolwiek formacje.

- W Vichy ogłoszono o ujawnieniu spisku mającego na celu zamordowanie nowego szefa bezpieczeństwa Francji.

- Radio angielskie doniosło, że rząd jugosłowiański w Kairze zaproponował Sowietom zawarcie paktu przyjaźni i pomocy wzajemnej wzorowanego na pakcie czesko-rosyjskim. Sowiety odmówiły zawarcia paktu argumentując odmowę niewyjaśnioną sytuacją wewnątrz na Jugosławii oraz negatywnym ustosunkowaniem się rządu jugosłowiańskiego do komitetu i armii wyzwolenia gen.Tito.

- Radio moskiewskie oświadczyło, że rząd bułgarski głosząc, iż Bułgaria jest w defenzywie, okłamuje własny naród. Nowe 2 dywizje bułgarskie wysłano do Jugosławii. Moskwa nazywa ten krok haniebnym wystąpieniem przeciw btaniemu narodowi, uważając go równocześnie za pomoc okazywaną Niemcom na froncie wschodnim. Bułgaria stara się wykazać, że jej wszystkie posunięcia ograniczają się do obrony granic. Moskwa zaprzecza temu, bowiem niedawno zorganizowano w Bułgarii oddziały do walki z ZSRR, a wszystkie koleje i cała flota są pod kontrolą Niemców. Ostatnio przeprowadzono w Bułgarii nową organizację policji dla opanowania sytuacji. Sformowane zostały oddziały policyjne wszystkich gatunków broni, a minister spraw wewnętrznych wypowiedział ostre groźby pod adresem defetystów, sabotażystów oraz nielojalnych w stosunku do rządu.

- Szef sztabu węgierskiego powrócił z głównej kwatery Hitlera. Tematem rozmów była zapewne sprawa wycofania wojsk węgierskich z frontu wschodniego, o co tak bardzo naród węgierski się upomina.

- Rosyjska ajencja Tass podała, iż otrzymała pozwolenie urzędowego zaprzeczenia wszystkim pogłoskom na temat rzekomych rozmów o odrębnym pokoju Rosji z Finlandią.

- Dzienniki londyńskie zamieszczają obszerne komentarze w sprawie ostatniej zmiany konstytucji w ZSRR. I tak "Times" pisze: władze sowieckie korzystają z giętkich form obecnej konstytucji, a należy podkreślić ten fakt dlatego, że czynią to wtedy, kiedy wojska rosyjskie wkroczyły w teren Estonii - tego najmłodszego tworu będącego wolną republiką w Związku Sowieckim. Zmiany te dowodzą, że Związek Sowiecki przystosowuje się do zmienionych warunków podobnie jak Wielka Brytania i sądzić należy, iż każdy z tych wielkich narodów stara się na swój sposób rozwiązać najlepiej wewnętrzne swoje problemy. "Daily Telegraph", że zmiana obecna dla stosunków wewnętrznych jest dość prosta, nazewnątrz jednak dla stosunków z zagranicą mocno skomplikowana. Zainteresowanie, - jakie będą skutki i wyniki tej zmiany - na całym świecie jest ogromne. "News Chronicle" pisze, że reformy konstytucyjne nie wpłyną na zmiany w dowództwie i kierownictwie armii sowieckiej. Rozkazy nadal pójdą z Moskwy. Dziennik nie przypuszcza, aby polityka poszczególnych republik stała w sprzeczności z polityką Związku Sowieckiego, niemniej następstwa tego kroku będą bardzo poważne w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej. Socjalistyczny "Daily Herald" wyraża opinię, że zagadnienie zmian w konstytucji sowieckiej obchodzi bardzo brytyjską wspólnotę narodów. Władza centralna w Rosji jest bardzo mocna, a partia komunistyczna jest w każdej republice Związku Sowieckiego ta sama i ma nadal kierować życiem politycznym Związku. Trudno także wyobrazić sobie by w Londynie Związek Sowiecki miał 17-tu ambasadorów. Byłoby to marnowaniem ludzi i stwarzałoby nawet dość śmieszną sytuację. Prawo to w praktyce będzie wyglądało prawdopodobnie tak, że poszczególne graniczne republiki będą utrzymywały swych przedstawicieli w państwach z którymi sąsiadują. Reformy podjęte w chwili obecnej dowodziłyby wewnętrznej i zewnętrznej siły Związku Sowieckiego. Poza tym opinia wszystkich dzienników zgadza się do jednego - że wyniki reformy okażą się w przyszłości.

ZBRODNICZE OBLICZE NIEMIEC W SWIETLE NIEMIECKIEGO EPISKOPATU.

W czasie wojny obecnej Niemcy zrzuciły maskę swej pozornej kultury nietylko wobec Polski, lecz wobec całego świata. Z pewnością nastanie moment dziejów, gdy wstyd będzie Niemcom, którzy zachowali pewne zasady etyczne, przyznać się do swej narodowości. - Oskarżenie Niemiec o szereg zbrodni, jakich dokonali w ciągu czterech i pół lat na te -

renie Europy,może być dyktowane oburzeniem
na bezprawie,nienawiścią podbitych i udrę-
czonych narodów,niemniej jednak list bisku
pów niemieckich wydany w Fuldzie wskazuje,
że jakiekolwiek podstawy miałyby zarzuty -
przeciw Niemcom,to są one słuszne. Sam --
episkopat niemiecki oskarża Niemców o dep-
tanie dziesięciorga przykazań Bożych a ---
zwłaszcza piątego,które głosząc "nie zabi-
jaj - broni prawa człowieka do najwyższego
naturalnego dobra,do nietykalności ciała i
życia". Biskupi zebrani w Fuldzie wyraźnie
ogłosili w swym liście : "zabójstwo jest -
samym w sobie złem nawet wtedy,kiedy doko-
nuje się w interesie rzekomo dobra ogółu :
na niewinnych i bezbronnych,umysłowo sła -
bych i umysłowo chorych,na nieuleczalnie i
śmiertelnie rannych,na dziedzicznie obcią-
żonych i niedołężnych noworodkach,na nie -
winnych zakładnikach i rozbrojonych jeń -
cach,na ludziach obcych ras i pochodzeń".-
Trudno doprawdy o wyraźniejsze wyliczenie-
zbrodni,jakie popełnili Niemcy w ciągu ---
urządzania Europy na swoją modłę. Kończąc-
swój list pasterski biskupi niemieccy sta-
ją w obronie młodzieży,która "musi mieć --
zapewnione wystarczająco religijne kierow-
nictwo bez ustawicznych przeszkód i trud -
ności". Stoją również w obronie "tych nie-
winnych ludzi,którzy nie należą do naszego
narodu i nie są naszej krwi,tych wysiedleń
ców lub obcoplemiennych robotników". W in-
nym liście z sierpnia 1943 przyznaje epis-
kopat zniszczenie na ziemiach polskich ży-
cia religijnego,w tymże liście znajdujemy-
też zdania,które warto przytoczyć w całoś-
ci nie dlatego,by rehabilitować Niemców,że
wśród niewielkiej garstki katolików odezwa
ły się wreszcie głosy potępiające zdzicze-
nie,do którego doprowadził reżim hitlerow-
ski,lecz by ukazać osąd grzesznika nad sa-
mym sobą. "Nie możemy też pominąć sposob -
ności - oświadczają biskupi niemieccy - by
najgłębszą boleść wyrazić z powodu nieludz
kich from,do jakich tą wojna zwyrodniała.-
Wojna to nie rycerskie zapasy między poty-
kającymi się przeciwnikami,ale rzezie maso
we niewinnych niewojowników,nawet dzieci -
starych i chorych,burzenie domów Bożych, -
dzieł kultury i miłosierdzia chrześcijańskie
go,tych dzieł - które każdy wróg dotych -
czas uszanował i nie można tego już nazwać
wojną,bo to straszne słowo jest zanadło -
dobrym i szlachetnym na określenie dzisiej
szej rzeczywistości". Zadnych nie trzeba -
komentarzy do tego trzeźwego i jasnego uję
cia kwestii jakim jest stosunek Niemiec --
wobec reszty świata i narodów podbitych. -

KTO TO JEST PAN PEDZIK.

W ostatniej fazie sporu polsko-sowiec-
kiego wypłynęło na forum publiczne nazwisko
niejakiego p.Pędzika,w związku z jego pro -
jektem utworzenia "Polskiego Komitetu Wyzwo
lenia Narodowego". Ponieważ osoba autora --
tego projektu jest zupełnie nieznana pol -
skiemu społeczeństwu,przeto londyńska PAT -
postarała się o bliższe informacje,zwraca -
jąc się m.i. do polskich kół socjalistycz -
nych w Londynie i Ameryce. Socjaliści pol -
scy stwierdzili co następuje : "Dr.Abraham-
Pędzik,który wysunął projekt stworzenia ---
"Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego",
jest działaczem radykalnym,przybyłym do ---
Stanów Zjednoczonych w jesieni 1939 roku. -
Był on tam redaktorem tygodnika "Robotnik",
w Nowym Yorku,organie robotniczej Kasy Cho-
rych i na łamach tego pisma rozwijał dzia -
łalność publicystyczną wrogą Polsce. Dzia -
łacze Polskiej Partii Socjalistycznej na --
terenie Stanów Zjednoczonych nie utrzymywa-
li i nie utrzymują z dr.Pędzikiem żadnych -
stosunków".

JUZ PO MONACHIUM PROJEKTOWANO ROZBIOR POLSKI.

Wickham Steed w swej pogadance radiowej
wyjawił ciekawe szczegóły odnośnie paktu -
niemiecko-sowieckiego z roku 1939. Rewela -
cje te otrzymał od b.ministra spraw zagran.
Rumunii p.Gafencu,opublikowane następnie w-
jego pamiętnikach. Z rewelacyj tych wynika,
że początki rozmów między Rosją a Niemcami-
na temat ewentualnej linii demarkacyjnej --
między tymi dwoma państwami datują się z o-
kresu tuż po Monachium. Jasnem było - mówił
Steed - że Czechosłowacja jako najbardziej-
na zachód wysunięty bastion słowiański mu -
siała być usunięta z drogi wiodącej Niemców
na Wschód. I rzeczywiście w Monachium dosz-
ło do tego ku wyraźnemu zaniepokojeniu Ros-
ji. Jasnem było dla ludzi zdających sobie -
sprawę z sytuacji,że Niemcy przygotowują --
się do skoku i że wkrótce przyjdzie kolej -
na Polskę. Sądzić należy,że Rosji poprostu-
chodziło wtedy o to,by przyszłe granice z -
Niemcami - w chwili spodziewanego pokonania
Polski - przebiegały jaknajbardziej na Za -
chód od właściwych terenów Rosji. Czy tak -
było czy nie - nie wiem. Faktem jest,że do-
szło do umowy niemiecko-rosyjskiej i że ów-
czesne układy mają związek ze sprawą granic
w dzisiejszym sporze polsko-sowieckim.

---oooOOOooo---